

استفاده از سامانه اطلاعات جغرافیایی (GIS) در سیستم اطلاعاتی واکنش به حوادث دریانوردی (MARIS)

*مهندس رقیه رمضانخانی^۱ (MSc) و دکتر ابوالقاسم امیدواری نیا^۲ (MD)

و آمارها، جمع‌آوری شده و هر ساله بروز می‌شود. جهت ترکیب این اطلاعات از سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS) استفاده گردید. تکنولوژی اطلاعات مکانی در طول دو دهه اخیر توسعه یافته است و مطمئناً در قرن حاضر نقشی کلیدی ایفا خواهد نمود. سیستم اطلاعات جغرافیایی یک ابزار توانمند و تکنولوژی کارآمد در طراحی و ایجاد پایگاه داده اطلاعات مکانی به منظور جمع‌آوری، ذخیره و بازیابی و تجزیه و تحلیل اطلاعات در تمام زمینه‌ها بکار می‌رود. اطلاعات پس از جمع‌آوری با استفاده از لایه‌های اطلاعاتی با فرمت shapefile در محیط نرم افزار (Arc view 3.X) و همچنین محیط Arcexplorer با هم ترکیب شده و از خروجی‌های این دو سیستم می‌توان مناطقی که از حساسیت و همچنین آسیب‌پذیری بیشتری برخوردارند و همچنین نحوه توزیع و ریسک ترافیک‌های دریایی را شناسایی نموده و منابع قابل دسترس برای پیشگیری از آلودگی‌های نفتی در دریاها را مشخص نمود.

واژگان کلیدی: حوادث، دریانوردی، سیستم اطلاعات جغرافیایی

تجارت و حمل‌کالا از طریق دریا به دلیل انتقال حجم عظیمی از کالا و اقتصادی بودن این روش شناورهای چوبی و بادبانی راه کشتی‌های غول پیکر اقیانوس پیما تبدیل نموده است. از طرفی با توجه به اهمیت نیروی دریایی در عرصه بین‌المللی و وجود شاهراه‌های استراتژیک در منطقه خاور میانه مسائل به مربوط به ایمنی دریانوردان و همچنین ایمنی این ناوگان عظیم و محموله‌های کشتی‌ها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. آلودگی‌ها، به ویژه آلودگی‌های نفتی که در اثر حوادث دریایی ایجاد می‌شوند هر ساله باعث نابودی تعداد زیادی از آبزیان می‌شود. همچنین این آلودگی‌ها بتدریج سواحل را نیز تحت تأثیر قرار داده و چرخه اکوسیستم دریایی را مختل می‌سازد. استفاده از تکنولوژی اطلاعات به عنوان یک پدیده تأثیر گذار در تمام جنبه‌های مختلف زندگی افراد در تمام بخش‌های اجتماع نقش مهمی را در کاهش بروز این حوادث داشته است. یکی از راه‌های کاهش حوادث در دریاها استفاده از سیستم (Maritime Accident Response Information System) MARIS است. در این سیستم، اطلاعات از منابع مختلف مانند مطالعات، آنالیزها

۱- کارشناس ارشد محیط زیست (آلودگی دریا) و کارشناس ارشد مرکز مدیریت بیماری‌ها، (*نویسنده مسئول)

۲- کارشناس ارشد اداره مراقبت بیماری‌های واگیر